Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
Dobrovičova č. 12, 812 66 Bratislava
Štátna veterinárna a potravinová správa SR
Botanická č. 17, 842 13 Bratislava

Národný program eradikácie moru včelieho plodu na roky 2018-2019

Predložil:
prof. MVDr. Jozef Bíreš, DrSc.
Hlavný veterinárny lekár SR

Schválil:
Ing. Gabriela Matečná
Ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Aktualizácia Bratislava december 2017

NÁRODNÝ PROGRAM ERADIKÁCIE MORU VČELIEHO PLODU NA ROKY 2018-2019

1. Cieľ programu

2. Zákonné právomoci

3. Kritériá

    3. 1. Epizootologická situácia na Slovensku

    3. 2.Analýza odhadovaných nákladov na roky 2018-2019

    3. 3. Trvanie národného programu eradikácie moru včelieho plodu

    3. 4. Vykonávanie veterinárnych kontrol v rámci programu monitoringu moru včelieho plodu

    3. 5. Opis a vymedzenie geografickej oblasti, v ktorej sa bude program uplatňovať

    3. 6. Hlásenie všetkých podozrivých alebo potvrdených ohnísk v sledovanej oblasti

    3. 7. Kontrola

    3. 8. Premiestňovanie včelstiev

    3. 9. Odber a zasielanie vzoriek

    3. 10. Opatrenia pri potvrdení moru včelieho plodu

4. Diagnostika

5. Pravidlá náhrady strát včelárom

Príloha č.1
Vzor „Sprievodný doklad na premiestnenie včelstiev v rámci Národného programu eradikácie moru včelieho plodu v Slovenskej republike na roky 2018-2019

Príloha č. 2
Vzor „Potvrdenie o vykonaní klinickej prehliadky včelstiev na prítomnosť moru včelieho plodu“

Príloha č. 3
Vzor „ Záznam o likvidácii včelstiev“

Príloha č. 4
Usmernenie presunu včelstva za znáškou podľa kvitnutia medonosných rastlín: Kočovný poriadok.

1. Cieľ programu

Cieľom programu je eradikovať ohniská moru včelieho plodu (ďalej len „MVP“) v chovoch včiel na celom území Slovenskej republiky. Ozdravením chovov sa zlepší zdravotný stav, znížia sa straty na produkcii medu a ďalších včelích produktov, zabezpečí sa optimálne opelenie poľnohospodárskych kultúr a ostatných rastlín.

Program eradikácie sa každoročne vyhodnocuje a na základe analýzy dosiahnutých výsledkov sa upravuje.

2. Zákonné právomoci

Zákon č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 39/2007 Z. z.“)

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 313/2003 Z. z o požiadavkách na zdravie zvierat pri premiestňovaní, výmene s členskými štátmi a dovoze zvierat, spermy, oocytov a embryí z tretích krajín v znení neskorších predpisov

Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 206/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o identifikácii a registrácii včelstiev

Smernica Rady 92/65/EHS z 13. júna 1992, ktorou sa ustanovujú veterinárne požiadavky na obchodovanie so zvieratami, spermou, vajíčkami a embryami, na ktoré sa nevzťahujú veterinárne požiadavky ustanovené v osobitných právnych predpisoch spoločenstva uvedených v prílohe A oddiely I smernice 90/425/EHS, a na dovoz do spoločenstva v platnom znení

Nariadenie Komisie (ES) č. 1857/2006 z 15. decembra 2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 zmluvy o štátnej pomoci pre malé a stredné podniky (MSP) pôsobiace v poľnohospodárskej výrobe, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) 70/2001 v platnom znení

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa stanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov a odvodených produktov neurčených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002 (ďalej len „nariadenie (ES) č. 1069/2009“)- odkaz (Úradný vestník EÚ L 300 zo 14.11.2009)

Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 148/2012, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výnimkách pri zbere, preprave a odstraňovaní vedľajších živočíšnych produktov a o použití vedľajších živočíšnych produktov na osobitné kŕmne účely.

3. Kritériá

3.1. Epizootologická situácia na Slovensku

3.1.1. Počty včelstiev

V roku 2004 bolo približne 224 641 včelstiev na Slovensku. Nasledujúci rok sa počet včelstiev zvýšil na 276 518 a v roku 2006 bol zaznamenaný pokles včelstiev o 30 259 v porovnaní s rokom 2005.

Nakoľko databáza pre centrálny register včelstiev bola vytvorená až v roku 2007, počty včelstiev za predchádzajúce obdobie nie sú presné. V roku 2008 bolo v centrálnom registri

včelstiev zaevidovaných 221 146 včelstiev, v roku 2009 bolo v centrálnom registri včelstiev zaevidovaných 227 419 včelstiev, v roku 2010 bolo registrovaných 252 485 včelstiev a v roku 2011 to bolo 247 138 včelstiev, v roku 2012 to bolo 254 865 včelstiev, v roku 2013 to bolo 255 221 včelstiev, v roku 2014 to bolo 273 293 včelstiev a v roku 2015 až 277 733.

3.1.2. Porovnanie výskytu aktívnych ohnísk moru včelieho plodu (ďalej len „ohnísk") v jednotlivých rokoch pred zavedením Národného programu monitoringu moru včelieho plodu na roky 2008 – 2009.

Najnižší výskyt ohnísk bol v roku 1981 (12 ohnísk). Nasledoval vzostup počtu ohnísk MVP. V roku 1989 boli vykonané rozsiahle klinické prehliadky včelstiev na účely zistenia aktuálnej nákazovej situácie MVP a bolo zistených celkovo 179 ohnísk. Najvyšší počet ohnísk 192 bol v roku 1994. Zdravotná situácia bola natoľko vážna, že v roku 1994 bola založená expertná skupina, ktorej cieľom bolo riešiť kritickú situáciu v chove včiel.

Rok	Počet ohnísk
2004	30
2005	38
2006	55
2007	121

3.1.3. Porovnanie výskytu aktívnych ohnísk MVP v priebehu realizácie Národného programu monitoringu moru včelieho plodu na roky 2008 – 2009 a v priebehu realizácie Národného eradikačného programu moru včelieho plodu v rokoch 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 a 2017.

Počet ohnísk	30. 6. 2008	31.12. 2008	30. 6. 2009	31.12. 2009	30.6.2 010	31.12. 2010	30.9.2 011	31.10. 2012	16.12. 2013	16.12. 2014	4.12. 2015	20.12. 2016	1.12. 2017
	132	163	90	77	84	67	99	89	67	75	56	58	61

3.2. Analýza odhadovaných nákladov na rok 2018

Vyšetrenie	Predpokladaný počet vzoriek	Jednotkové náklady (EUR)	Celkové náklady (EUR)
Klinické vyšetrenie včelstiev	270 000	0,66	178 200
Bakteriologické vyšetrenie včelích plástov	600	16,30	9 780

Analýza odhadovaných nákladov na rok 2019

Vyšetrenie	Predpokladaný počet vzoriek	Jednotkové náklady (EUR)	Celkové náklady (EUR)
Klinické vyšetrenie včelstiev	270 000	0,66	178 200
Bakteriologické vyšetrenie včelích plástov	600	16,30	9 780

3.3. Trvanie národného programu Eradikácie MVP (ďalej len „program eradikácie MVP")

Program eradikácie MVP bude realizovaný v období dvoch rokov, v prípade nepriaznivej epizootologickej situácie bude realizovaný aj v nasledujúcom období.

3.4. Vykonávanie veterinárnych kontrol v rámci programu monitoringu MVP

Za vykonávanie veterinárnych kontrol je zodpovedná Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky.

Veterinárne kontroly budú vykonávané prostredníctvom úradných veterinárnych lekárov, poverených asistentov úradných veterinárnych lekárov a poverených súkromných veterinárnych lekárov v súlade so zákonom č. 39/2007 Z. z..

3.5. Opis a vymedzenie geografickej oblasti, v ktorej sa bude program uplatňovať

Program monitoringu MVP sa bude uplatňovať na celom území Slovenskej republiky (ďalej len „SR“).

3.6. Hlásenie všetkých podozrivých alebo potvrdených ohnísk v sledovanej oblasti

V súlade s § 20 ods. 5 zákona č. 39/2007 Z.z. na účely prevencie a kontroly chorôb zvierat, uvedených v prílohách č. 4 a 5 je vlastník alebo držiteľ zvierat povinný hlásiť orgánu veterinárnej správy podozrenie alebo výskyt chorôb.

Podľa § 37 ods. 2 písm. a) bod 1. zákona č. 39/2007 Z.z. vlastník a držiteľ je povinný hlásiť orgánu veterinárnej správy bezodkladne každé podozrenie na chorobu, úhyn zvieraťa a umožniť jeho vyšetrenie.

3.7. Kontrola

Príslušná regionálna veterinárna a potravinová správa (ďalej len „RVPS“) zabezpečí klinické vyšetrenie všetkých včelstiev na prítomnosť MVP vo svojej pôsobnosti 1x ročne jedným

z nasledujúcich spôsobov:

a) klinické prehliadky vykonajú asistenti úradných veterinárnych lekárov v rámci jarných prehliadok včelstiev v termíne od 1. apríla do 10. mája príslušného kalendárneho roka,
b) klinické prehliadky vykonajú asistenti úradných veterinárnych lekárov v termíne od 1. júna do 30. augusta príslušného kalendárneho roka,
c) klinické prehliadky vykonajú úradní veterinárni lekári z príslušnej RVPS alebo poverení súkromní veterinárni lekári v termíne od 1. apríla do 10. mája príslušného kalendárneho roka alebo od 1. júna do 30. augusta príslušného kalendárneho roka .

3.8. Premiestňovanie včelstiev

Príslušná RVPS, v pôsobnosti ktorej majú včelstvá trvalé stanovište, po preverení nákazovej situácie v miestach určenia zadaných vlastníkom alebo držiteľom zvierat vydáva na premiestnenie včelstiev sprievodný doklad. Vzor sprievodného dokladu tvorí prílohu tohto programu. K premiestneniu včelstiev alebo ich súčastí je zároveň potrebné oboznámiť pred vydaním sprievodného dokladu všetky príslušné RVPS na územie ktorých sa majú včelstvá alebo ich súčasti premiestniť. Ak dôjde k zmene v nákazovej situácii v chovoch včiel v mieste trvalého alebo prechodného stanovišťa včelstiev ako aj v mieste, kam sa majú včelstvá, resp. ich súčasti premiestniť, úradný veterinárny lekár príslušnej RVPS zruší písomný súhlas, ktorý vydal. Prikočovanie vlastník do 5 dní oznámi miestne príslušnej RVPS, ktorá potvrdí prikočovanie na sprievodnom doklade o premiestnení včelstiev. Po skončení premiestňovania včelstiev za účelom kočovania musí byť kópia sprievodného dokladu do 30 dní od skončenia kočovania vrátená na RVPS, ktorá ho vydala.

Zakazuje sa:

1) premiestňovať včelstvá (aj odložencov a zmetencov) a ich súčastí v prípade pozitívneho podozrenia na MVP až do vylúčenia MVP
2) premiestňovať včelstvá (aj odložencov a zmetencov) a ich súčasti do ohnísk a ochranných pásiem z ohnísk a ochranných pásiem, ako aj v ohniskách a ochranných pásmach vyhlásených v dôsledku výskytu MVP
3) premiestňovať použité, prázdne úle a kočovné vozy z ohniska a ochranného pásma MVP bez vykonanej dezinfekcie v zmysle platných veterinárnych predpisov. O vykonanej dezinfekcii musí včelár predložiť potvrdenie od úradného veterinárneho lekára.
4) výnimky v prípade mimoriadnych udalostí (napr. živelná pohroma) povoľuje príslušná RVPS

3.9. Odber a zasielanie vzoriek

Postup pri odbere vzorky plodového plástu na bakteriologické vyšetrenie za účelom potvrdenia alebo vylúčenia choroby je nasledovný

a) odoberie sa podozrivý plodový plást bez medu alebo bez cukrových zásob o veľkosti minimálne10 x 15 cm,

b) vzorky plodových plástov sa odoberajú v termíne od 1. apríla do 30. septembra príslušného kalendárneho roka,

c) vzorky plodových plástov sa balia do pevného, priedušného obalu (napr. papierového)
a následne do pevného obalu tak, aby vzorka nebola poškodená,

d) každá vzorka musí byť správne označená a odoslaná spolu s potvrdenou žiadankou RVPS na laboratórne vyšetrenie.

V prípade negatívneho výsledku bakteriologického vyšetrenia plodového plástu na MVP, referenčné laboratórium pre choroby včiel vykoná u týchto vzoriek aj vyšetrenie za účelom potvrdenia alebo vylúčenia hniloby včelieho plodu.

3.10. Opatrenia pri potvrdení MVP

Pri laboratórnom potvrdení MVP (pozitívny výsledok bakteriologického vyšetrenia plodového plástu na prítomnosť *Paenibacillus larvae*) postupuje príslušná RVPS nasledovne

a) vymedzí ohnisko choroby (stanovište včelstiev) a ochranné pásmo v okruhu najmenej 3 km,
b) zakáže presuny včelstiev (aj odložencov a zmetencov), matiek, včelárskych zariadení v ochrannom pásme, z ochranného pásma a do ochranného pásma,
c) rozhodne o
   ca) vykonaní likvidácie všetkých klinicky pozitívnych včelstiev vo včelnici, v ktorej bol laboratórnym vyšetrením potvrdený pôvodca MVP *Paenibacillus larvae* a spáliteľného materiálu v ohnisku choroby, a o ozdravení ostatných včelstiev (aj odložencov a zmetencov) v ohnisku choroby

   alebo

   cb) vykonaní likvidácie všetkých včelstiev vo včelnici, v ktorej bol laboratórnym vyšetrením potvrdený pôvodca MVP *Paenibacillus larvae* (aj odložencov a zmetencov) a spáliteľného materiálu v ohnisku choroby, ak
   1. ide o opakovaný výskyt choroby v chove alebo

2. nie je dodržaná jedna tretina obnovy včelieho diela v plodisku ročne, tzn. v úli sa vyskytujú plásty staršie ako tri roky alebo
3. sa na včelnici nachádzajú prázdne úle so včelím dielom, prístupné zalietavaniu včiel alebo
4. ide o málopočetný chov (do 5 včelstiev) alebo
5. v chove neboli dodržané opatrenia nariadené príslušným orgánom veterinárnej správy pri podozrení z výskytu choroby.

d) v prípade rozhodnutia RVPS podľa bodu 3.10. ca) súbežne nariadi sprísnený hygienický režim zdravých včelstiev a sprísnený veterinárny dozor v ohnisku choroby, v rámci ktorého je potrebné vykonať
   da) komisionálnu likvidáciu pozitívnych včelstiev (aj odložencov a zmetencov) na včelnici vysírením a následným spálením a likvidáciu všetkého spáliteľného materiálu za účasti úradného veterinárneho lekára,
   db) dezinfekciu pôdy pod a pred letáčmi likvidovaných a zdravých včelstiev, dezinfekciu stabilných včelínov, kočovných vozov, napájadiel a všetkého kovového materiálu. Kovové príslušenstvo sa najskôr mechanicky očistí a následne sa opáli plameňom. Po preoraní sa na dezinfekciu pôdy použije 10 – 20 % roztok haseného vápna alebo vápenného mlieka v množstve 10 l/m². Stabilné včelíny a kočovné vozy sa najskôr mechanicky očistia a potom dezinfikujú 5 % horúcim roztokom hydroxidu sodného alebo draselného (prípadne inou látkou s obsahom aktívneho kyslíka napr. Persteril alebo prípravkom na báze aktívneho chlóru napr. Savo) za účasti asistenta úradného veterinárneho lekára,
   dd) vytočenie plástov z medníka so zásobami s následnou dezinfekciou medometu. Med nesmie byť použitý na včelárske účely.
   de) ozdravenie včelstiev podľa nasledovného postupu:
      1. negatívne včelstvá sa osadia na medzistienky do čistých vydezinfikovaných úľov obdobným spôsobom ako pri tvorbe zmetencov. Ak prázdne úle nie sú k dispozícii, zmetenec sa dočasne umiestni do náhradného úľa alebo medníka a po dezinfekcii plodiska sa vráti späť. Následne sa dezinfikuje aj medník. Výstavbu diela je potrebné podporovať podnecovacím kŕmením,
      2. včelstvá slabé, ktoré obsadajú štyri a menej plástov sa likvidujú. Vosk z voštín ostatných plástov plodiska a prázdnych plástov medníka je po pretavení určený len na technické účely.

e) RVPS v rámci nariadených opatrení povolí odstránenie usmrtených určených včelstiev a včelích produktov na mieste (uvedie konkrétne miesto) spálením za dodržania požiadaviek §9 ods. 2 písm. d) a e) vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 148/2012, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výnimkách pri zbere, preprave a odstraňovaní vedľajších živočíšnych produktov a o použití vedľajších živočíšnych produktov na osobitné kŕmne účely

f) nariadi v ohnisku a ochrannom pásme likvidáciu všetkých rojov neznámeho pôvodu, informuje o ohnisku, ochrannom pásme a potrebe likvidovať roje miestne príslušný hasičský a záchranný zbor

g) RVPS nariadi vykonanie klinických prehliadok všetkých včelníc v ochrannom pásme.

h) RVPS zabezpečí podľa § 8 ods. 3 písm. a) v ochrannom pásme veterinárnu kontrolu a vykoná klinické vyšetrenie všetkých včelstiev aj vo včelniciach, kde nie je známy majiteľ a v prípade podozrenia na MVP odoberie plodové plásty na potvrdenie alebo vylúčenie MVP. Postup v prípade pozitívneho výsledku na MVP bude riešiť usmernenie ŠVPS SR.

i) nariadi opakované vyšetrenie včelstiev v ohnisku a ochrannom pásme po uplynutí pozorovacej doby. V prípade pozitívneho klinického nálezu sa odoberie vzorka plodového plástu podľa bodu 3.8.a) a zašle sa na bakteriologické vyšetrenie.

3.11. Vyhlásenie choroby za zdolanú

Príslušná RVPS vyhlási chorobu za zdolanú ak

a) sú v ohnisku zlikvidované všetky včelstvá a spáliteľný materiál, v ochrannom pásme sú vykonané klinické prehliadky s negatívnym výsledkom a v ohnisku bola vykonaná záverečná dezinfekcia po uplynutí pozorovacej doby 3 mesiacov,

alebo

b) sú v ohnisku zlikvidované klinicky pozitívne včelstvá, v ktorých bol bakteriologicky potvrdený pôvodca MVP a je zlikvidovaný spáliteľný materiál a ostatné klinicky negatívne včelstvá boli ozdravené, v ohnisku ochrannom pásme boli vykonané opakované klinické prehliadky s negatívnym výsledkom a v ohnisku bola vykonaná záverečná dezinfekcia po uplynutí pozorovacej doby 1 roka,

3.12. Systém registrácie včelstiev zahrnutých v programe

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky poverilo vedením Centrálneho registra včelstiev Výskumný ústav živočíšnej výroby Nitra – Ústav včelárstva Liptovský Hrádok.

4. Diagnostika

Diagnostiku MVP vykonáva Referenčné laboratórium pre choroby včiel, ktorým je Veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín.

5. Pravidlá náhrady strát včelárom

Úhradu škôd a nákladov spôsobených pri výskyte moru včelieho plodu nariadenými opatreniami sa poskytuje vlastníkovi zvierat v súlade s § 45 ods. 3 zákona č. 39/2007 Z. z.. a podľa Zákona č. 543/2007 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka v znení neskorších predpisov.

SPRIEVODNÝ DOKLAD - vzor

na premiestnenie včelstiev*
v rámci Národného programu eradikácie moru včelieho plodu v Slovenskej republike na roky 2018-2019

Por. číslo: .../RVPS/mm/rrrr

Vlastník/držiteľ (meno).....ulica.....

Obec..... okres.....kraj.....

Stanovište včelstiev(adresa).....Registračné číslo: .....

Úradný veterinárny lekár RVPS ..... potvrdzuje, že včelstvá:

a) boli pred premiestnením podrobené klinickej prehliadke úradným veterinárnym lekárom najviac 14 dní pred premiestnením a neprejavovali žiadne klinické príznaky ochorenia,
b) nepochádzajú z chovu alebo z oblasti, ktoré podliehajú zákazu premiestňovania,
c) pochádzajú z registrovaného chovu, ktorý plní podmienky národného programu eradikácie moru včelieho plodu na príslušný rok

Sprievodný doklad platí po celú dobu premiestňovania

Po skončení premiestňovania včelstiev za účelom kočovania musí byť kópia sprievodného dokladu do 30 dní od skončenia kočovania vrátená na RVPS, ktorá ho vydala

V ..... dňa .....

.....
Podpis úradného veterinárneho lekára, odtlačok pečiatky

Vyhlásenie vlastníka/držiteľa o mieste premiestnenia**

Poradové číslo	Dátum premiestnenia	Počet včelstiev	Premiestňované z obce	Premiestňované do obce	Účel premiestnenia	Poznámka

.....
podpis vlastníka/držiteľa

* premiestňovanie za účelom kočovania, predaja včelstiev, predaja včelích matiek a za iným účelom (uviesť aký)
**v prípade premiestňovania včelstiev musia byť zaznamenané počty včelstiev a všetky predpokladané miesta premiestnenia pred potvrdením sprievodného dokladu

Príloha č.2

Potvrdenie o vykonaní klinickej prehliadky včelstiev na prítomnosť moru včelieho plodu

Meno majiteľa : .....
Adresa : .....
Registračné číslo vlastníka: .....

Stanovište včelstiev (ak nie je totožné s adresou majiteľa- uviesť č. parcely, kataster obce) :
.....

A / Stav včelnice a včelstiev

Počet rezervných úľov :.....
Počet rezervných rámikov s medzistienkami :.....
Spôsob uskladnenia a ošetrenia plástov:.....
.....
Počet obsadených úľov : .....
Odoberateľné dná úľov : áno - nie *
Minimálne tretinová obnova diela plodiska medzistienkami, alebo vystavanými panenskými plástmi počas včelárskej sezóny: áno - nie *
Počet včelstiev : 1,silných :.....2, stredne silných :.....3,slabých :.....

B / Dezinfekcia vykonávaná na včelnici
Včelárskych pomôcok a zariadení : áno - nie */ čím:.....
.....
Dezinfekcia každoročne jednej tretiny používaných úľov: áno - nie */ posledná kedy : .....
čím:.....

C / Výsledok klinickej prehliadky včelstiev
Čísla úľov s pozitívnym klinickým nálezom moru včelieho plodu :
.....
Druh odobratých vzoriek :.....
Vzorky odoslané na vyšetrenie do : ŠVPÚ Dolný Kubín
Dňa : .....

Prehliadku včelstiev vykonal / meno /** :.....

V : ..... dňa : .....

.....
podpis včelárskeho odborníka**, ktorý klinickú prehliadku vykonal, pečiatka

.....
podpis majiteľa včelstiev

*/ čo sa nehodí prečiarknite
**/ veterinárny lekár alebo asistent úradného veterinárneho lekára
Poznámka: V prípade pozitívneho klinického nálezu okamžite oznámiť podozrenie na príslušnú RVPS pričom sa odoberú vzorky na laboratórne vyšetrenie (vzorka 10×15 cm vyrezaná z podozrivého plodového plástu).

Príloha č. 3

Záznam o likvidácii včelstiev

v rámci Národného programu eradikácie moru včelieho plodu v Slovenskej republike na roky 2018-2019

Por. číslo: .../RVPS/mm/rrrr

Vlastník/držiteľ (meno).....ulica.....

Obec..... okres.....kraj.....

Stanovište včelstiev(adresa).....Registračné číslo: .....

Nariadené opatrenia č. .....Číslo laboratórneho protokolu:.....

Počet likvidovaných včelstiev: Dátum likvidácie:.....

Prítomní pri likvidácii:.....

.....

Likvidácia včelárskeho náradia

Por. číslo	Názov včelárskeho náradia	Počet kusov	Poznámka
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

V ..... dňa .....

.....

Podpis úradného veterinárneho lekára, odtlačok pečiatky

Usmernenie presunu včelstva za znáškou podľa kvitnutia medonosných rastlín: Kočovný poriadok.

I. Všeobecné pokyny

1. Držitelia a majitelia včelstiev registrovaní v Centrálnom registri včelstiev Liptovský Hrádok (ďalej iba „CRV“) podľa platného znenia vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka o registrácii včelstiev, môžu presúvať včelstvá za znáškou podľa kvitnutia medonosných rastlín.

   Vlastník alebo držiteľ včelstiev, už registrovaný v registri ako chovateľ včelstiev, môže presúvať včelstvá za znáškou podľa kvitnutia medonosných rastlín pri splnení nasledovného základného postupu: kočujúci včelár

   a. ktorý plánuje presúvať svoje včelstvá (kočovať), kontaktuje v termíne do 1. februára príslušného roka správcu registra, ktorý mu vytvorí prístupové konto v registri. Kočujúci včelár požiada o vytvorenie prístupového konta iba raz - v prvom roku.

      Osoba poverená vedením registra je v súčasnosti Ústav včelárstva Liptovský Hrádok (ďalej len „ÚVČ“) email: crv@imafex.sk

   b. v termíne najneskôr 14 dní pred prvým dňom presunu včelstiev (najneskôr však do 1. marca príslušného roku), zaeviduje svoje plány kočovania na daný rok do registra a následne kontaktuje úradného veterinárneho lekára na miestne príslušnej RVPS z dôvodu potvrdenia sprievodného dokladu na premiestnenie včelstiev.

   c. potvrdí prikočovanie na dočasné stanovište do registra najneskôr do dvoch dní po príchode na dané stanovište.

2. Kočovným poriadkom sa riadia aj včelári, ktorí menia trvalé stanovište včelstiev.
3. Včelári, ktorí presúvajú včelstvá mimo trvalého stanovišťa uvedeného v CRV resp. mimo kataster obce, v ktorom má umiestnené svoje včelstvá, sú povinní po zaevidovaní svojho plánu kočovania do CRV si dať potvrdiť **„Sprievodný doklad“ na premiestnenie včelstiev (vzor príloha č. 1 tohto programu).** Príslušná RVPS, v pôsobnosti ktorej majú včelstvá trvalé stanovište, po preverení nákazovej situácie v miestach určenia zadaných vlastníkom alebo držiteľom zvierat potvrdzuje na premiestnenie včelstiev sprievodný doklad, ktorí je vygenerovaný CRV. Sprievodný doklad potvrdí príslušná RVPS za podmienok stanovených v „Pláne veterinárnej prevencie a ochrany územia SR“ a v eradikačnom programe moru včelieho plodu (MVP).
   - povinné vyšetrenie meliva s negatívnym výsledkom u chovateľov matiek a kočujúcich včelárov hradené chovateľom (zmesné vzorky môžu byť vytvorené

maximálne z 25 úľov, vyšetrené musia byť všetky kočujúce včelstvá) vykonanie jarných prehliadok AÚVL (poverený asistent úradného lekára priradený na príslušný rajón) s negatívnym výsledkom v danej lokalite kde sa včely držia
- v prípade pozitívneho výsledku vyšetrenia je chov podozrivý na MVP a úradný veterinárny lekár postupuje podľa platného eradikačného programu, do vylúčenia MVP platí zákaz akéhokoľvek premiestňovania, teda aj kočovania
- trvalé stanovište včelstiev aj kočovné stanovište včelstiev musí byť mimo ohniska a ochranného pásma MVP

4. Včelár plánujúci presunúť včelstvá si zadováži povolenie od majiteľa pozemku na ktorý mieni kočovať (Stačí vyznačiť na sprievodnom doklade) aspoň 5 dní pred vykočovaním.
5. Prikočujúci včelár 5 dní pred príchodom na kočovné stanovište oznámi miestnemu AÚVL presné miesto kde budú včely umiestnené a zároveň označí tabuľkou[1)]. Prípadne urobí aj prípravné práce na stanovišti, ako sú pokosenie trávy a orezanie kríkov a konárov stromov.
6. Včelnica a aspoň jeden prístup k nej musí byť označené informačnou tabuľou, ktorá obsahuje registračné číslo vlastníka, korešpondenčnú adresu prípadne telefónne číslo alebo iné kontaktné údaje a výstražnú informáciu „ BIOLOGICKÉ NEBEZPEČENSTVO - VČELY“ (tlačené písmo vysoké minimálne 2 cm, na viditeľnom mieste v takej forme, aby bolo chránené pred poveternostnými vplyvmi) a tabuľou v tvare rovnostranného trojuholníka o dĺžke strany 1 m žltej farby, ktorá je umiestnená tak, aby bola dobre viditeľná zo zeme i zo vzduchu.
7. včelár presúvajúci včelstvá do oblasti spadajúcej pod inú RVPS, je povinní nahlásiť prikočovanie príslušnej RVPS do 5 dní. (platné znenie vyhlášky o registrácii včelstiev)
8. Po ukončení kočovania zašle kočovník písomné hlásenie o priebehu kočovania do CRV do piatich dní, najneskôr do 30. septembra.
9. po skončení premiestňovania včelstiev za účelom kočovania musí byť kópia sprievodného dokladu do 30 dní od skončenia kočovania vrátená na RVPS, ktorá ho vydala.
10. pri premiestňovaní včelstiev treba dodržiavať okrem veterinárnych aj dopravné[2)] a bezpečnostné predpisy.
11. včelár je povinný nahradiť na kočovnom stanovišti škody spôsobené majiteľovi.
12. rojové právo včelára na kočovnom stanovišti nie je dotknuté.

II. Veterinárne požiadavky

1. povinné vyšetrenie meliva u chovateľov matiek a kočujúcich včelárov hradené chovateľom (zmesné vzorky môžu byť vytvorené maximálne z 25 úľov, vyšetrené musia byť všetky kočujúce včelstvá) najneskôr do 30. marca príslušného roku.
2. vykonanie jarných prehliadok AÚVL a prípadný odber vzoriek plodového plástu na vylúčenie MVP pri podozrení na výskyt v danej lokalite kde sa včely držia
3. AÚVL po vykonaní prehliadky plodísk všetkých včelstiev na stanovišti vyplní tlačivo „klinická prehliadka včelstiev“. Pri podozrení na nebezpečnú nákazu podliehajúcu hláseniu sa riadi vydanými pokynmi úradného veterinárneho lekára
4. v ohnisku a ochrannom pásme MVP, je akékoľvek premiestňovanie včelstiev zakázané. Ak bude vyhlásené ohnisko a ochranné pásmo v mieste prikočovania včelstvá sa nesmú ďalej premiestňovať a musia ostať na mieste do zrušenia ohniska a ochranného pásma úradným veterinárnym lekárom

5. poverený AÚVL v rajóne je povinný pri podozrení na MVP informovať príslušnú RVPS a následne postupovať podľa pokynov úradného veterinárneho lekára .
6. na základe zaevidovania plánov kočovania v CRV príslušná RVPS, v pôsobnosti ktorej majú včelstvá trvalé stanovište, po preverení nákazovej situácie v miestach určenia zadaných vlastníkom alebo držiteľom zvierat vydáva na premiestnenie včelstiev sprievodný doklad.
7. ak dôjde k zmene v nákazovej situácii v chovoch včiel v mieste trvalého alebo prechodného stanovišťa včelstiev ako aj v mieste, kam sa majú včelstvá, resp. ich súčasti premiestniť, úradný veterinárny lekár príslušnej RVPS zruší písomný súhlas, ktorý vydal.
8. z dôvodu potreby ochrany zdravia včiel v šľachtiteľských chovov Slovenskej kranskej včely sa nepovoľuje kočovanie do ochranného pásma v okruhu minimálne 5 km od trvalého stanovišťa šľachtiteľských chovov (viď nižšie)

III. Nevydanie sprievodného dokladu na premiestnenie včelstiev

RVPS nevydá sprievodný doklad ak je v mieste trvalého stanovišťa:

5) podozrenie na MVP až do jeho vylúčenia
6) vymedzené ohnisko a ochranné pásmo MVP
7) pri plánovaní premiestňovania do ochranného pásma v okruhu minimálne 5 km od trvalého stanovišťa šľachtiteľských chovov
8) pri porušovaní veterinárnych podmienok stanovených platnou legislatívou SR a EÚ a eradikačným programom na MVP v minulých obdobiach

IV. Odporúčanie

Kočovné vozy a prívesy odporúčame umiestňovať vo vzdialenosti 40 m od seba z bezpečnostných a epizootologických (zverozdravotných) dôvodov. treba to trochu rozviesť podľa vašich skúseností
Odporúča sa umiestniť včelstvá mimo miest kde sa zdržiavajú alebo prechádzajú ľudia a hospodárske zvieratá.

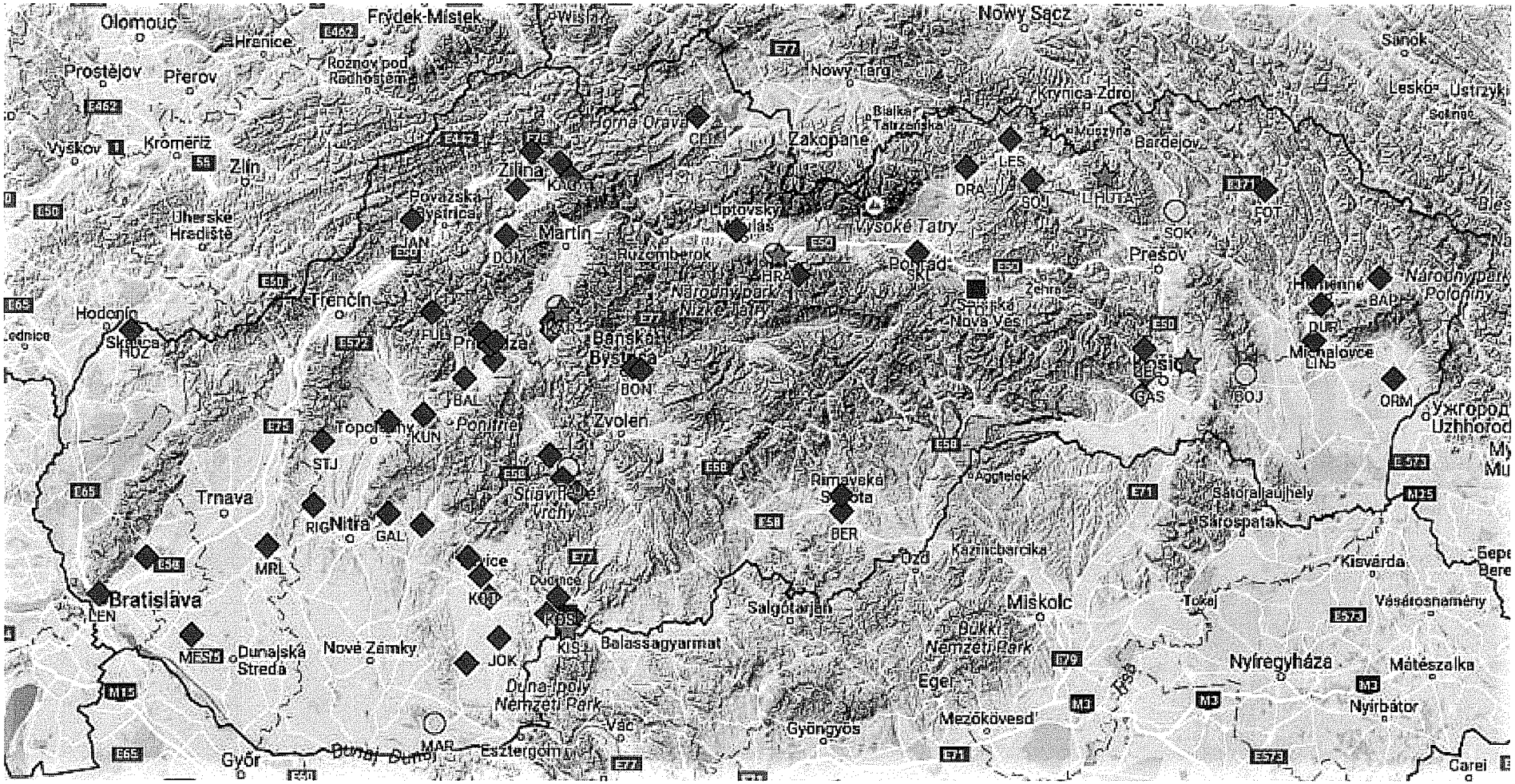
V. DOZOR

Dozor nad dodržiavaním kočovného poriadku vykonáva príslušná RVPS prostredníctvom AÚVL povereného na daný rajón.

1) Tabuľka obsahuje : Meno a priezvisko, počet včelstiev a telefonický kontakt
2) Zákon č. 213/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Z. 8/2009 Z. z . o cestnej premávke

Zoznam a umiestnenie šľachtiteľských chovov :

P. č.	Č. z CRV	adresa	Stanovište	n.v.	Skr. chovu
1	10385	Bojtim Ján, 076 61 Dargov 50	Dargov	160	BOJ
2	11013	NPPC – VÚŽV - Ústav včelárstva, ul. Dr. Gašperíka 599, 033 80 L Hrádok	Liptovský Hrádok	720	HRA
3	750	Marusinecz Attila, Cintorínska 1059, 946 34 Bátorove Kosihy	Bátorove Kosihy	200	MAR
4	511	Páchnik Ján, Kamenná 4, 969 00 Banská Štiavnica	Banská Štiavnica	650	PAJ
5	13058	Sokol Vladimír, Lúčna 546/4,08641 Raslavice	Raslavice	450	SOK
6	231	Karabel Peter, ul. Mládeže 340, 038 21 Mošovce	Mošovce	520	KAR

Olomouc
Hranice
Frýdek-Místek
Nowy Sącz
Sanok
Prostějov
Přerov
Rožnov pod Radhoštěm
Nowy Targ
Krynica-Zdrój
Lesko
Ustrzyki
Vyškov
Kroměříž
Zlín
Horná Orava
Zakopane
Bardejov
Žilina
Považská Bystrica
Liptovský Mikuláš
Vysoké Tatry
Uherské Hradiště
Martin
Ružomberok
Poprad
Prešov
Trenčín
Banská Bystrica
Hodonín
Skalica
Prievidza
Zvolen
Michalovce
Topoľčany
Ponitrie
Trnava
Nitra
Štiavnické vrchy
Rimavská Sobota
Ózd
Sátoraljaújhely
Sárospatak
Kisvárda
Bratislava
Dunajská Streda
Nové Zámky
Balassagyarmat
Miskolc
Tokaj
Vásárosnamény
Nyíregyháza
Mátészalka
Nyírbátor
Egri
Mezőkövesd
Gyöngyös
Vác
Esztergom
Győr
Duna-Ipoly Nemzeti Park
Bükki Nemzeti Park
Ужгород
Uzhhorod
Carei